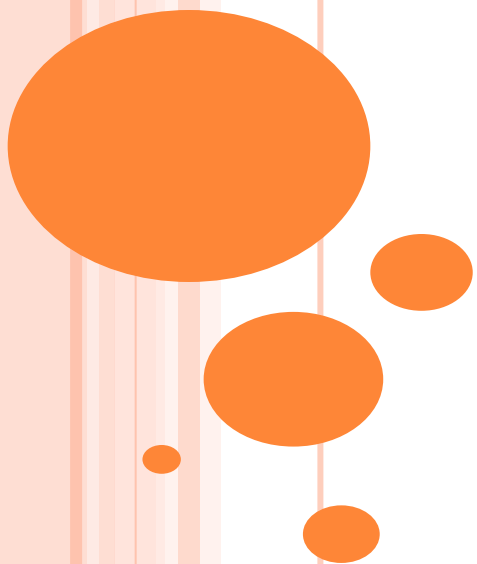

PHÁP LUẬT ĐẠI CƯƠNG

NGUYỄN THỊ LỆ THUY

TÀI LIỆU HỌC TẬP

❖ Giáo trình

- Vũ Thế Hoài (2017), *Giáo trình pháp luật đại cương*, Nxb ĐHCN TPHCM.

❖ Sách tham khảo

- Bộ Giáo dục và Đào tạo (2014), *Pháp luật Đại cương*. Nxb. Sự phạm Hà Nội.
- Trường Đại học Luật Hà Nội (2012), *Giáo trình lý luận về nhà nước và pháp luật*. Nxb. Công an nhân dân.
- PGS.TS. Phạm Duy Nghĩa (2011), *Pháp luật đại cương*. Nxb. Công an nhân dân (Khoa Luật Kinh tế và Fulbright – ĐHKT Tp.HCM).

CHUẨN ĐẦU RA MÔN HỌC

1

- Trình bày được những kiến thức cơ bản về nhà nước, pháp luật nói chung; Nhà nước và pháp luật nước Cộng hoà XHCNVN nói riêng.

2

- Giải thích được những vấn đề lý luận chung về nhà nước, pháp luật và những chế định cơ bản của một số ngành luật trong hệ thống pháp luật Việt Nam.

3

- Vận dụng được những kiến thức cơ bản về nhà nước và pháp luật Việt Nam để giải quyết các tình huống cụ thể góp phần thực hiện kỹ luật học đường, kỷ cương xã hội.

HÌNH THỨC KIỂM TRA

Đánh giá thường xuyên: điểm danh, phát biểu, bài tập cá nhân, bài tập nhóm.

Kiểm tra giữa kỳ: thi trắc nghiệm/tự luận.

Kiểm tra cuối kỳ: thi trắc nghiệm/tự luận.

NỘI DUNG MÔN HỌC

Chương 1: Những vấn đề cơ bản về nhà nước

Chương 2: Những vấn đề cơ bản về pháp luật

Chương 3: Quy phạm pháp luật và văn bản quy phạm pháp luật

Chương 4: Quan hệ pháp luật

Chương 5: Thực hiện pháp luật - Vi phạm pháp luật - Trách nhiệm pháp lý

Chương 6: Các ngành luật cơ bản trong hệ thống pháp luật Việt Nam

Chương 7. Pháp luật về phòng chống tham nhũng

CHƯƠNG 1. NHỮNG VẤN ĐỀ CƠ BẢN VỀ NHÀ NƯỚC

MỤC TIÊU BÀI HỌC

- Xác định được các quan điểm và các học thuyết khác nhau về nhà nước.
- Trình bày và phân tích được quan điểm của chủ nghĩa Mác - Lênin về nguồn gốc nhà nước.
- Trình bày được bản chất của nhà nước.
- Xác định được đặc trưng và chức năng của nhà nước.
- Xác định được các kiểu của nhà nước.

NỘI DUNG CHƯƠNG 1

1. Nguồn gốc nhà nước

2. Bản chất nhà nước

3. Thuộc tính của nhà nước

4. Chức năng của nhà nước

5. Kiểu và hình thức nhà nước

1. NGUỒN GỐC NHÀ NƯỚC

**Các
quan
điểm về
nguồn
gốc của
nhà
nước**

**Quan điểm phi
Mác-xít về nguồn gốc
NN**

**Quan điểm của chủ
nghĩa Mác – Lênin về
nguồn gốc NN**

1.1 NHỮNG QUAN ĐIỂM PHI MÁC-XÍT VỀ NGUỒN GỐC NHÀ NƯỚC

1

- **Thuyết thần học**

2

- **Thuyết gia trưởng**

3

- **Thuyết bạo lực**

4

- **Thuyết khế ước xã hội**

THUYẾT THẦN HỌC

Thượng đế đã sáng tạo ra nhà nước và trao cho nhà nước quyền lực siêu nhiên, vô hạn. Nhà nước là một hiện tượng siêu nhiên, vĩnh cửu, bất biến.

THUYẾT GIA TRƯỞNG

Nhà nước là kết quả từ sự phát triển của gia đình và quyền gia trưởng. Nhà nước là mô hình của một gia tộc mở rộng và quyền nhà nước chính là quyền gia trưởng được nâng cao lên.

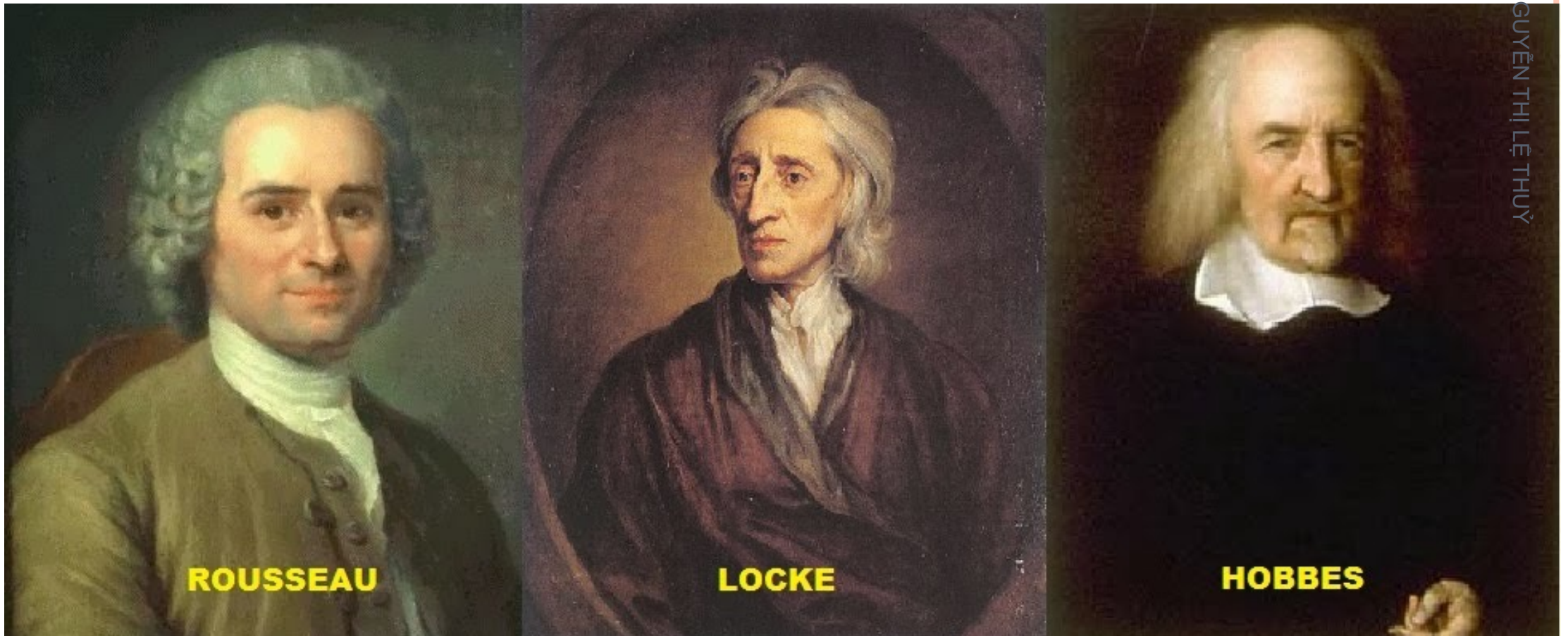
THUYẾT BẠO LỰC

Nhà nước xuất hiện trực tiếp từ các cuộc chiến tranh xâm lược, là việc sử dụng bạo lực của thị tộc này đối với thị tộc khác mà kết quả là thị tộc chiến thắng đặt ra một hệ thống cơ quan đặc biệt - nhà nước - để nô dịch kẻ chiến bại.

THUYẾT KHẾ ƯỚC XÃ HỘI

Nhà nước ra đời từ một khế ước (hợp đồng), là kết quả được ký kết giữa các thành viên trong xã hội.

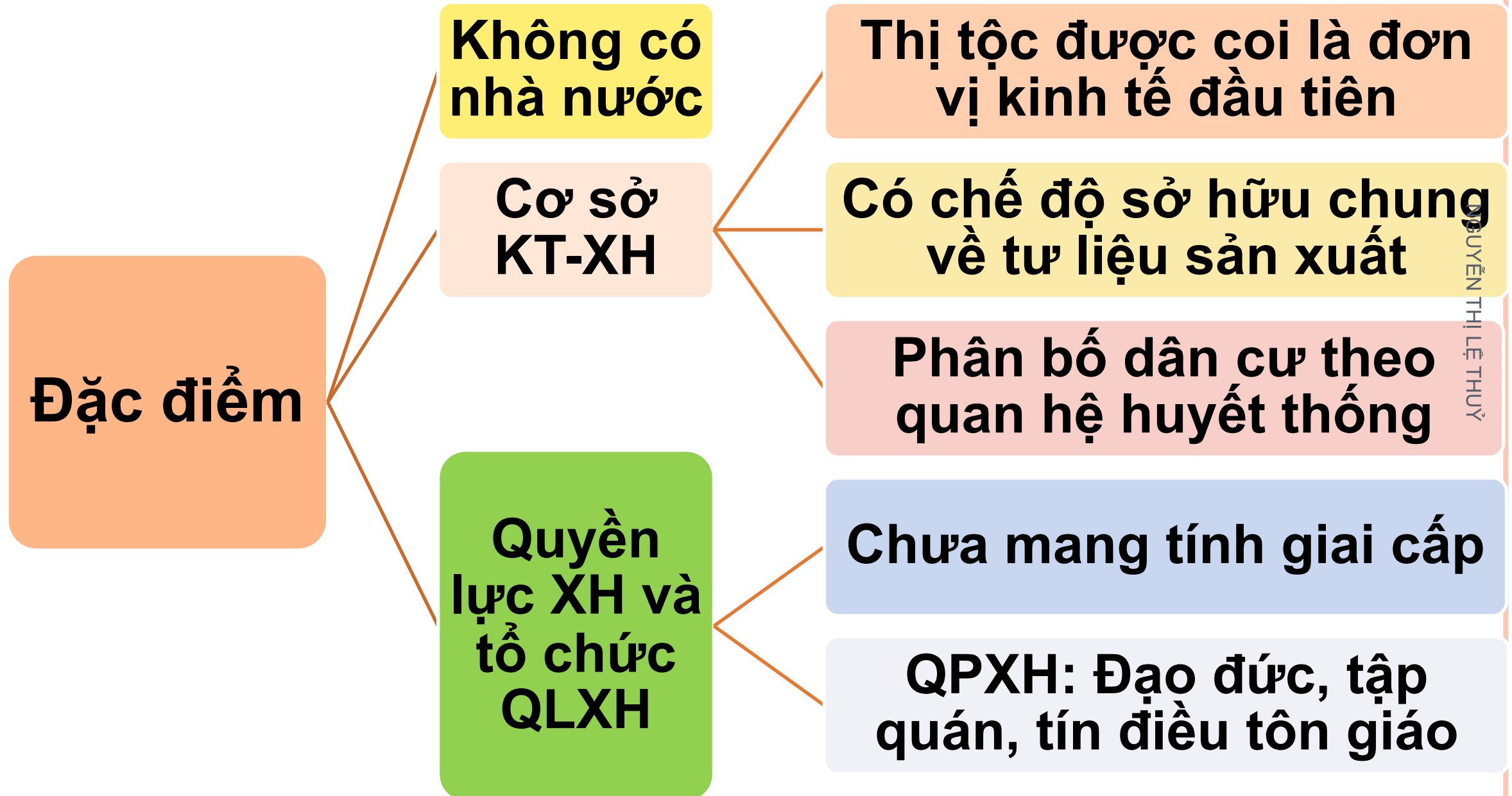
1.2. QUAN ĐIỂM CỦA CHỦ NGHĨA MÁC-LÊNIN VỀ NGUỒN GỐC NHÀ NƯỚC

Xã hội nguyên thủy và tổ chức thị tộc, bộ lạc

Sự phân hoá giai cấp trong xã hội qua ba lần phân công lao động

Nhà nước xuất hiện

XÃ HỘI NGUYÊN THỦY VÀ TỔ CHỨC THỊ TỘC, BỘ LẠC

SỰ PHÂN HOÁ GIAI CẤP TRONG XÃ HỘI VÀ NHÀ NƯỚC XUẤT HIỆN

Lần phân công lao động thứ nhất: *Ngành chăn nuôi ra đời*

Lần phân công lao động thứ hai: *Ngành tiểu thủ công nghiệp ra đời*

Lần phân công lao động thứ ba: *Ngành thương nghiệp ra đời*

KHÁI NIỆM NHÀ NƯỚC

Nhà nước là một bộ máy quyền lực đặc biệt do giai cấp thống trị lập ra nhằm bảo vệ lợi ích của giai cấp thống trị và thực hiện chức năng quản lý mọi mặt đời sống xã hội theo ý chí của giai cấp thống trị xã hội.

2. BẢN CHẤT NHÀ NƯỚC

1

- Bản chất giai cấp

2

- Bản chất xã hội

2. BẢN CHẤT NHÀ NƯỚC

BẢN CHẤT GIAI CẤP

Nhà nước thể hiện ý chí giai cấp và bảo vệ lợi ích giai cấp thống trị trong tổ chức và hoạt động của nhà nước.

Sự thống trị của giai cấp này đối với giai cấp khác thể hiện ở ba loại quyền lực: quyền lực chính trị, quyền lực kinh tế và quyền lực tư tưởng

2. BẢN CHẤT NHÀ NƯỚC

**BẢN
CHẤT
XÃ HỘI**

NN bảo đảm trật tự an toàn xã hội

NN giải quyết những công việc chung của xã hội như: xây dựng những công trình phúc lợi, trường học, bệnh viện, đường sá, đắp đê, đào kênh làm thủy lợi, chống dịch bệnh, chống ô nhiễm môi trường...

3. THUỘC TÍNH CỦA NHÀ NƯỚC

1

Thiết lập quyền lực công cộng đặc biệt.

2

Phân chia dân cư thành các đơn vị hành chính lãnh thổ

3

Tổ chức duy nhất có chủ quyền quốc gia.

4

Tổ chức duy nhất có quyền ban hành pháp luật.

5

Tổ chức duy nhất có quyền thu thuế, phát hành tiền.

4. CHỨC NĂNG CỦA NHÀ NƯỚC

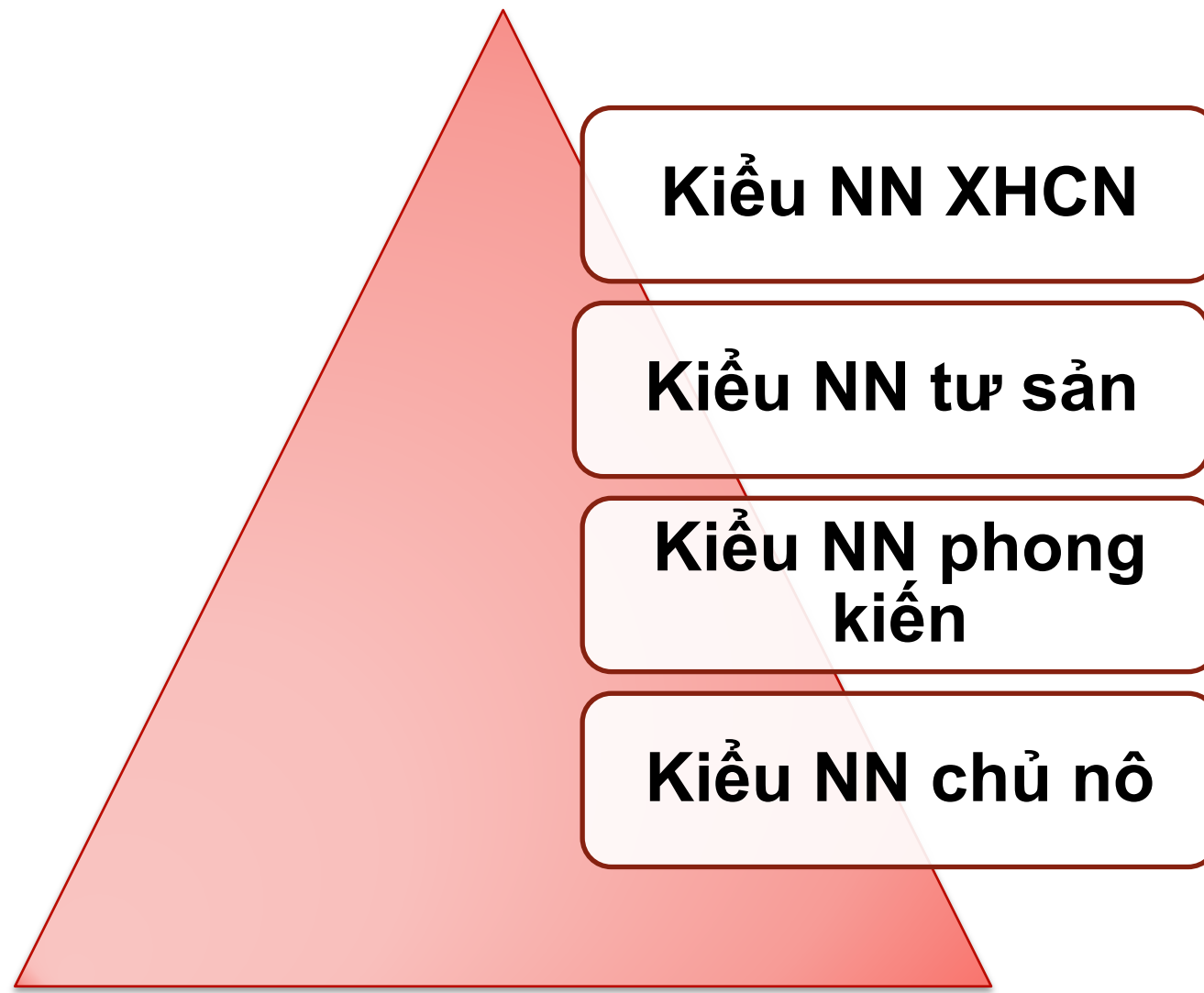

5. KIỂU VÀ HÌNH THỨC NHÀ NƯỚC

5.1. KIỂU NHÀ NƯỚC

Kiểu nhà nước là tổng thể các dấu hiệu cơ bản đặc thù của nhà nước, thể hiện bản chất giai cấp và những điều kiện tồn tại phát triển của nhà nước trong một hình thái kinh tế - xã hội nhất định.

CÁC KIỂU NHÀ NƯỚC

5.2. HÌNH THỨC NHÀ NƯỚC

Hình thức nhà nước là cách tổ chức quyền lực nhà nước cùng với các phương pháp thực hiện quyền lực đó. Hình thức nhà nước được hình thành từ ba yếu tố: **hình thức chính thể, hình thức cấu trúc nhà nước và chế độ chính trị.**

CÁC YẾU TỐ CẤU THÀNH HÌNH THỨC NHÀ NƯỚC

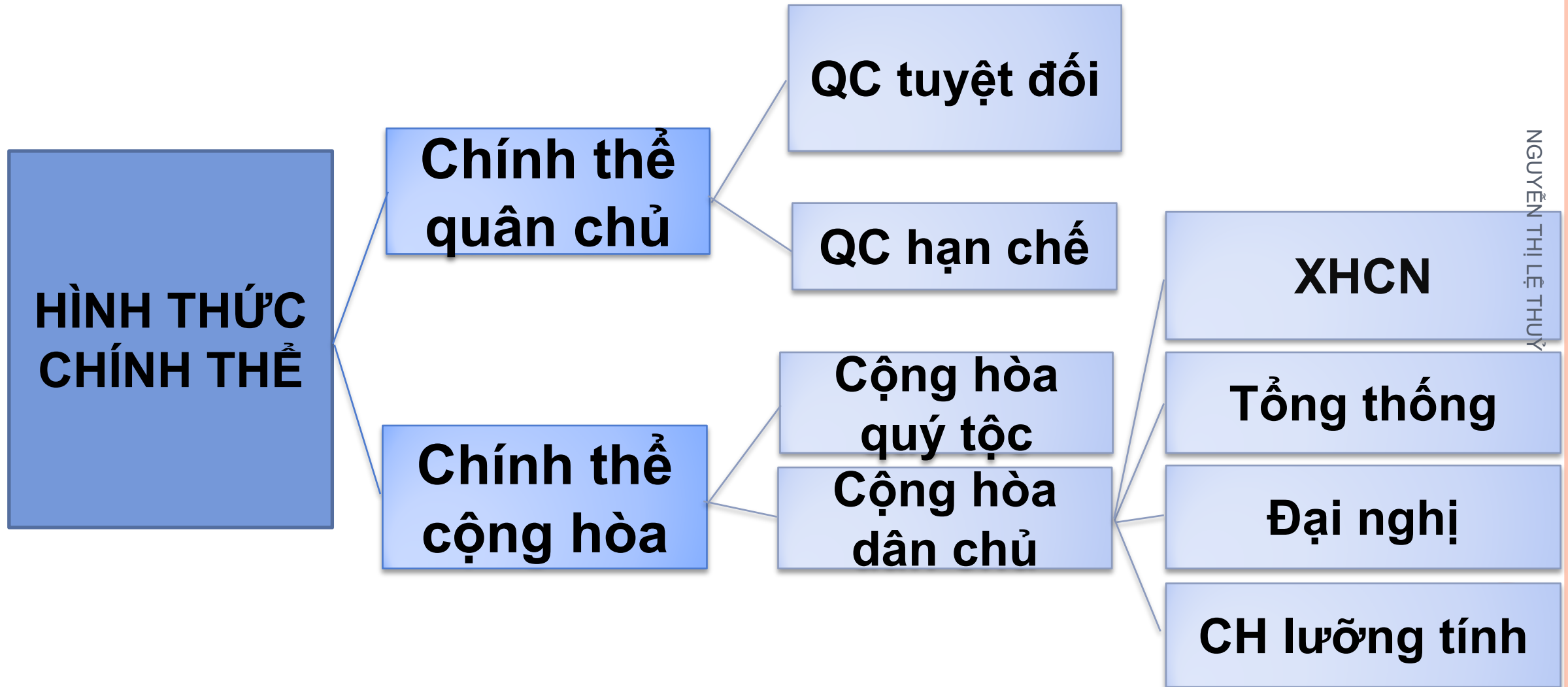
Hình thức chính thể

Hình thức cấu trúc lãnh thổ

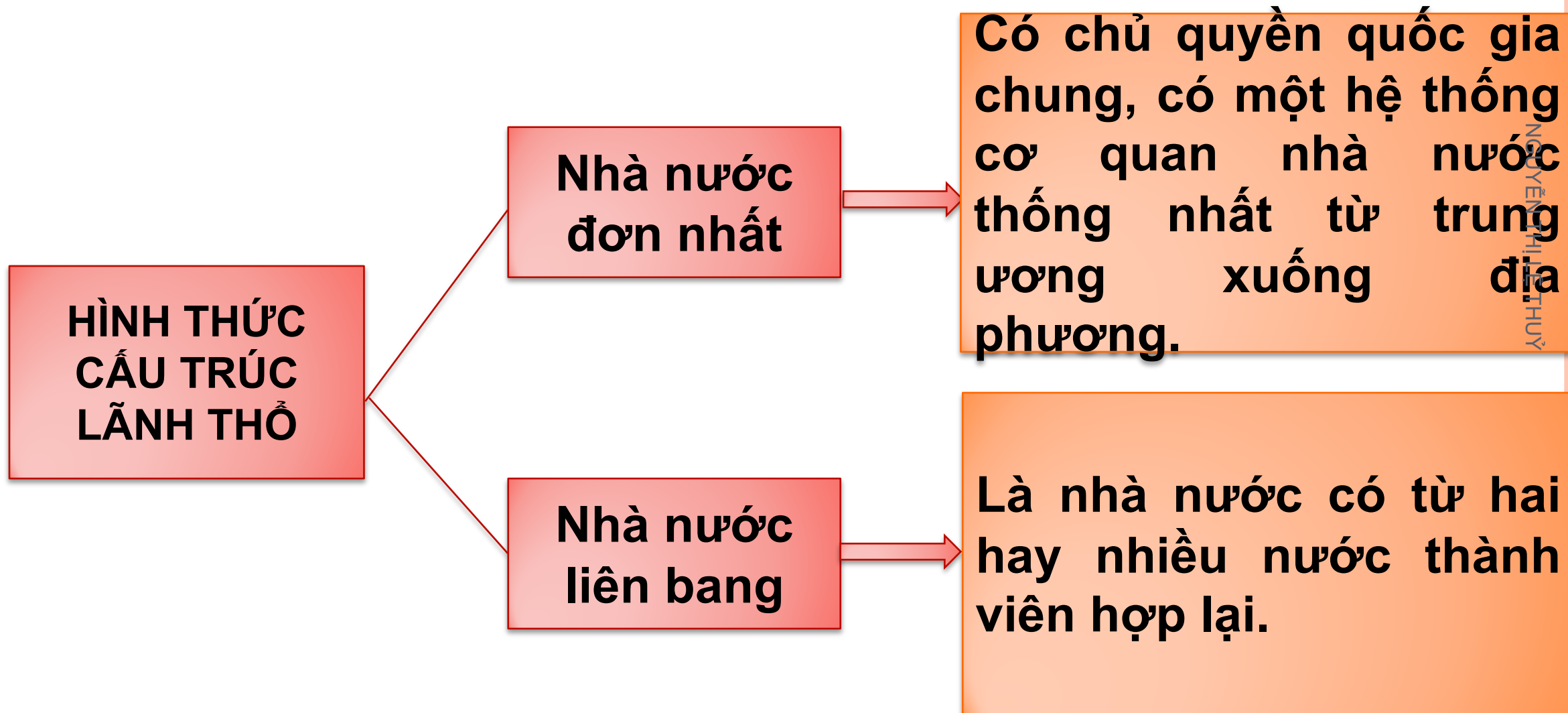
Chế độ chính trị

CÁC YẾU TỐ CẤU THÀNH HÌNH THỨC NHÀ NƯỚC

CÁC YẾU TỐ CẤU THÀNH HÌNH THỨC NHÀ NƯỚC

CÁC YẾU TỐ CẤU THÀNH HÌNH THỨC NHÀ NƯỚC

